

MEMENTO

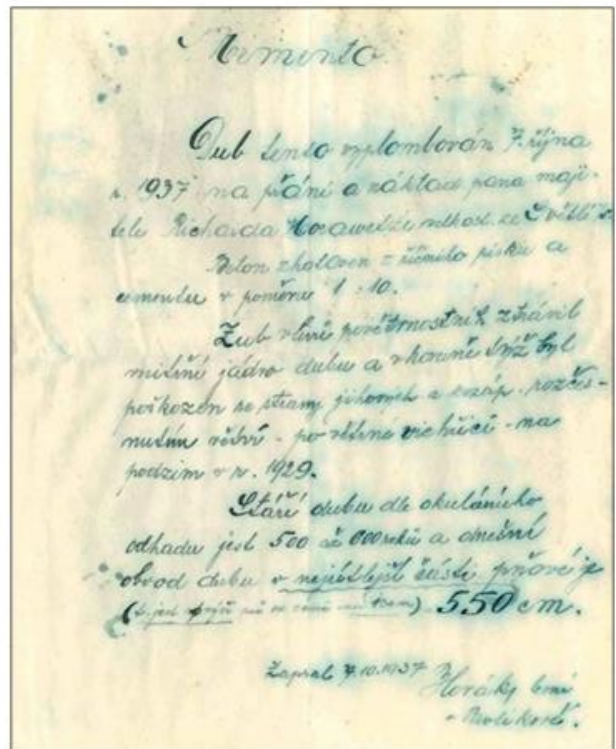
Dub tento vyplombován 7. října roku 1937 na přání a náklad pana majitele Richarda Morawetze, velkostatkáře ze Světlé.

Potom zhotoven z říčního písku a cementu v poměru 1:10.

Zub vlivů povětrnostních ztrávil vnitřní jádro dubu a v koruně též byl poškozen ze strany jihovýchodní a severozápadní. Rozčesnutím větví – po větrné vichřici, na podzim v roce 1929.

Stáří dubu dle okulárního odhadu, je 500–600 roků a dnešní obvod dubu, v neútlejší části pňové je (tj. v průměrné výši pně od země – asi 1,30 m) 550 cm.

Zapsal 7. 10. 1937 Horák, lesní v Pavlíkově.

PAVLÍKOV

První zmínky o tomto půvabném místě při silnici mezi Vilémovicemi a Leštinkou jsou už z poloviny 13. Století a ještě o sto let později se uvádí i jako vesnice téhož jména. Její zánik pravděpodobně souvisí s Třicetiletou válkou, ale takový osud potkal více vesnic v našem kraji. Ostatně jsme o tom psali v našem seriálu v říjnu a listopadu. Z Pavlíkova se následně stal poplužní dvůr, nebo-li zemědělské pozemky, které obhospodařovala vrchnost příslušného kraje, panský dvůr. Zajímavé je také jeho značení v němčině – Vorwerk a slovenštině – majer). Po polovině 19. Století už tu žádný dvůr není, jen samota. V té době začalo také rozsáhlé zalesňování této oblasti. Rozsáhlé lesy byly ozdobou kraje a jeho bohatstvím. Dnes je decimuje kůrovec a jejich obnova bude na dlouhá léta a nejspíš se změní i jejich charakter. Změna v držení Pavlíkova (patřilo ke světelskému panství) nastala v roce 1913, kdy pro finanční potíže byla Pozemková banka nucena pro finanční potíže prodat světelské panství. Malým výletem do historie se obloukem dostáváme zpátky k našemu příběhu a jeho hlavnímu hdinovi. Velkostatek Světlou, kam Pavlíkov patřil, koupil úpický továrník Richard Morawetz. Nový majitel příkladně velkoryse opravil ve 30. letech minulého století světelský zámek. Richard Morawetz byl židovského původu a odešel z republiky v roce 1939, ještě před začátkem německé okupace, do Kanady. A tak rozhodněte sami – začíná nebo tady končí náš dnešní příběh.

RICHARD MORAWETZ se narodil 1881 v Úpici (Rakousko-Uhersko), kde jeho rodina od konce 18. století úspěšně podnikala

v různých oblastech průmyslu (Úpická přádelna a tkalcovna juty, později kamenouhelné doly a elektrárny). Byl rakousko-uherský a československý průmyslník, velkostatkář a mecenáš umění[židovského původu. Za první republiky patřil k významným osobnostem hospodářského života, v roce 1939 emigroval do Kanady, kde také v Torontu, v roce 1965 zemřel. Jeho rozsáhlý majetek přešel pod německou správu a v roce 1948 byl v Československu zestátněn. Jako jeden z prvních, v roce 1907) založil mateřskou školu pro své zaměstnance. V politice se příliš neangažoval, ale hostil a ubytoval v roce 1921 prezidenta Masaryka, při jeho cestách krajem. Dostal se i do našeho kraje, konkrétně na Světelsko, kde plánoval na zdejším zámku zřídit rodinné sídlo a provedl tu řadu významných úprav. V roce 1914 koupil na Vysočině několik velkostatků (v hodnotě cca 5 milionů korun). Vytvořil tím pozemkový celek o rozloze 3500 hektarů půdy. V nedalekém zboží pak R. Morawetz zřídil za světové války lazaret, což mu vyneslo

vysoké vyznamenání od Červeného kříže. Rodina však shledala zámek příliš rozsáhlý a nepraktický, a tak se v roce 1920 natrvalo přestěhovala zpět do Úpice. V roce 1914 se oženil s Fridou Glaserovou, dcerou továrníka a předsedy židovské náboženské obce v Praze, Adolfa Glasera. Z jejich potomstva vynikl syn Herbert, kanadský chemik a autor paměti Jako hudební skladatel se prosadil mladší syn Oskar, který v roce 1957 navštívil Československo, později v restituci získal otcovy umělecké sbírky., část z nich pak převzala Národní galerie v Praze.

Z dostupných materiálů připravil ok.

